

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Zichy Nándor baklővése.

Budapest. augusztus 21.

(L.) József főherceget Magyarországon joggal szeretik és becsülik, mint a legmagyarabb főherceget. Tözsgyökeres magyar jelleme, tökéletesen magyaros életmódja, igaz magyar lovagiassága kezdettől fogva meghódították részére minden magyarnak a szívét. A megbecsülhetetlen szolgálatok, melyeket a magyar államnak és nemzetnek mint honvéd főparancsnok tett, oly rendkívüliek, hogy azokat katonai szempontból külön kellene ecsetelni. Itt csak azt említjük, hogy a községi hadgyakorlatok alkalmával Vilmos császár és a német vezérkar főnöke fentartás nélkül való bámulatukat fejezték ki József főherceg előtt a rendkívüli sikerekért, melyeket a honvéd gyalogság és lovasság elért.

József főhercegnek eme katonai sikerei mellett annál bámulatosabb, hogy Magyarország minden kulturális és gazdasági törekvéseiben is előmozdítólag részt vesz és a polgári munkát Magyarországon valóban fejedelmi tiszteletben és becsülésben részesíti. Ennek újabb bizonyítékát adta, midőn fia, László főherceg és főudvarmestere, báró Vecsey kíséretében a martonvásári gazdasági kiállítást megnyitotta, ahol őt Fiáth Miklós báró főispán és Zichy Nándor grófok fogadták.

Ő fensége a legélenkebb érdeklődést tanusította a haladás és sikerek iránt, melyeket a martonvásári kiállítás felmutatni képes.

Zichy Nándor grófé volt a szerencse, hogy a főherceghez üdvözlő beszédet intézhetett. Sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy az egész vármegyében általános

megütközést keltett, hogy Zichy Nándor gróf Magyarországon az uralkodó család egyik tagjával szemben oly *hallatlan tapintatlanságot* követett el, miszerint üdvözlő beszédébe több pártpolitikai célzást és különösen oly reflexiókat szőtt, melyek az egyházpolitikai parlamenti harczok terére valók, és a melyeket olvasva egyáltalán nem értjük, miért érezte magát Zichy Nándor gróf indíttatva egy mezőgazdasági kiállítás megnyitásakor ily prononszirozott klerikális pronuncziamentóra.

Zichy Nándor gróf ez eljárásának az eredménye egyenlő volt a nullával. József főherceg, a kinek mintaszerű alkotmányos magyar érzülete ismeretes, egy hanggal sem reflektált erre a Zichy-féle kísérletre. Fiáth főispán részéről is sikerült szatirikus elbánásban részesült a nemes gróf. A főispán egy igazi magyar gavallér szeretetreméltóságával felköszöntötte Zichy Nándor grófot, a ki iránt már akkor nagy személyes nagybecsülést ápol, mikor még *nyíltan vallotta a szabadelvű haladás eszméit.*

Reméljük, okulni fog ezeken Zichy Nándor gróf és jövőre mezőgazdasági kiállításokon, a melyeknek munkaprogrammjában pártkülönbség nélkül az egész lakosság részt vesz, lemond arról a pártsportról, hogy egy gazdasági kiállítás látogatóira frakciózus politikai szónoklatokat oktrojáljon. Még szerencse volt, hogy a József főherceg jelenléte felett érzett általános hazafias öröm háttérbe szorította a Zichy Nándor gróf által okozott epizód magában véve alárendelt jelentőségét.

BELFÖLD.

Harczi riadó.

Győrött szintén a szokott tüneményességgel tilték meg a király születése napját. Zalka püspöknél is volt ebéd, melyre a polgári előkelőségeket hívták meg. A házigazdának azonban ő Felségére mondott felköszöntője megzavarta az ünnepélyes hangulat harmoniáját. A püspök ugyanis ezeket mondotta:

— Válságos idő előtt vagyunk!

Es az egyházpolitikai törvényekre czélozva folytató.

— Ő Felsége igen vagy nem szavától függ, hogy béke legyen-e Magyarországon vagy sem.

A nagyszámban jelenlevő liberális nézetű vendégek körében e nyilatkozat általános konsternációt keltett. Ennek hatásúlag tekinthető az is, hogy ezuttal az ebédről sokkal hamarabb távoztak a vendégek, mint egyébkor. A püspök harcziriadója ezen örömműnap napján a lakosság körében a legkisebb hatást keltette, s mindenféle megfelelő bírálatban részesül.

Két beszámoló.

Rendre jelennek meg a hon buzgó atyái választóik előtt, hogy a nagy fontosságú és történelmi jelentőségű országgyűlési campagné után számot adjanak cselekedeteikről. Vasárnap 19-én, mialatt Ugron Gábor Sztármárot menydörgött, a függetlenségi 48-as párt más két tagja is tartott beszámolót. M eskő László dr. Irányi Dániel rokona és utóda a békési választókerületben az esős idő dacára is nagyszámban közönség előtt adott számot Békésen a lefolyt parlamenti időszak eseményeiről. Mindvégig liberális hangon tartott beszédében elismerőleg emlékezett meg a kormányának a közelmúlt viharos napjaiban tanusított magatartásáról. A másik beszámoló képviselő Sima Ferencz volt, a ki Dorozsmán fejtette ki elveit és nézeteit a parlamentet foglalkoztató kérdések felett, különösen bőven fog-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Az utolsó Haros.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

[12]

Írta: Kosztka Mihály.

(Folytatás.)

A férfiak kövülten álltak pár pillanattig. Margit újabb kérdése rázta fel őket. Odarohant Haroshoz, megrázta s újból kérdező.

— Meghalt Sztáray?

— Nem... Csak erős sebet kapott dadogá Haros.

— Hála neked isten, rebegte Margit, szemei aztán lezáródtak s ajultan rogyott Verő karjaiba, ki kezei közt tartva Margitot, odaszólt a náltothalvány Haroshoz.

— Azt hiszem elég volt ez. Ön nem értette meg szavaim, ezt talán megértette.

Felvette karjai közé s bevitte Margitot szobájába. Haros egyedül maradt. Feje zugni kezdett, szemei előtt összefolyt minden. Megvált gyalázva, tönkre volt téve, az aranyos jövő megsemmisítve. Tétova tekintettel nézett körül, minden nevetni látszott rája. Megindult mint egy koldus, kit elűztek a küszöbről. Egyszerre fülébe egy dal csendült meg, egy tenor hang lágy csengése.

Ciroum dederunt me...

Felkapta fejét, a levertség eltűnt az arcáról, újra meredt, daozos lett. Megállt, visszafordult, megfenyegette az egész Rékássy házat.

— Sokat vesztettem ebben a játékban: mindent. Hanem egy Haros fogja tudni, mi a kötelessége.

Újra megindult, még egy régi operette dallamot is dudolgotott.

— Amig utaztam, so'sem haboztam...

Az utolsó Haros báró kedvet csinált magának a másvilágra való utazáshoz.

X.

Rékássy Ferencznek igen nyugtalan éjszakája volt. Az öröm, hogy az ő kedves bárója olyan derekasan viselte magát, nem hagyta eludni. Éjfél felé már szeretne volna kivenni fejéből, hanem nem bírta. Látta amint összemérik kardjaikat Haros meg Sztáray, most vivni kezdenek, most Haros előreugrik és szur, Sztáray meg rogyik össze. Ő is egészen kifáradt a küzdelemben.

Ugy négy óra felé elszenderedett, hanem nagyon ébren aludt, mert mikor nyolcz órakor Verő doktor benyitott nagy óvatosan, hirtelen felriadt.

— Ki az?

— Én vagyok, nem kell megijedni.

— A maga az doktorkám, na mi hír? Margit hogy van?

— Rosszul. Tegnap nagyon felizgatta magát.

— Tegnap? Hát mi volt tegnap? Tán Haros?

— Igen.

— De hát mi van ezen felindulni való? Haros lovagiasan járt el, még köszönettel kell neki tartozni, hogy ki állt Sztárayval.

— Ugy látom, hogy ön egyedül van értesítve. Kedves barátom ön nagyon különös dolgokat fog tőlem hallani. Legyen tehát mindeire elkészülve, ne hogy ön is felinduljon a végén.

— Doctor ön elrémit.

Es most elmondta Verő az öreg Rékássynak, mint csalta meg érzelmeivel Haros őket sőt még a becsületüket is meghurcolta volna, ha azok a váltók nem kerülnek az ő kezébe. Elmondta aztán, mint halt ki Margit szerelme Haros iránt, mely ugys csak pillanatnyi fellobbanás volt a szörnyü benyomások és körülmények között és mint éledt fel régi szerelme Sztáray iránt.

Elmondta azt a bálát, mely majdnem végzetessé lett Margitra és Haros rágalmát. Végre így fejezte be:

lalkozván a nemzetiségi kérdéssel, melynek radikális megoldását tartaná célravezetőnek. A választók mindkét képviselőt lelkes ovációkban részesítették.

Ugron beszámolója.

— augusztus 21.

Vasárnap érkezett meg Ugron Gábor Szatmár városába, hogy megtartsa beszámolóját. Vele voltak, hogy a nagy dícsőségben ők is osztozkodjanak: Isaak, Förster, Hock és Hévizy képviselők. Néhány zászló alatt összeverődött elegyes publikum várta a „szeregetett” képviselőt, a kit a megérkezésénél Kátay párt-alelnök üdvözölt keneteljes hangon. Ugron Gábor választát a szokott finom modorban adta meg a kormányt szemfényvesztőnek, méregkeverőnek titulálta. Ezután a hat kocsiból álló diadalmenet megindult a városba, közben azonban a népkertnél hatalmas abczugokat kapott. A dícsősége teljében uszó szeretett képviselő Léva y mézáros házában tütötte fel diadalmi hadiszállását. Az örömmámoros hangulatra igen jellemző, hogy Ugron volt főkortesesei úgy a fogadtatástól, mint a beszámolóbeszéd-től egy szálig mind távolmaradtak.

A beszámoló különben egy cseppet sem emelkedett fölül a rendes kortesbeszédnek. A kormányt szidta, mint a bokrot és az eddiginél is elkeseredettebb harcot hirdetett — béke helyett.

Magyarország megtévesztett, megszübbasztott szellemét magához kell téríteni — mondá — oly erőre kell jutnia, mint néhány év előtt. Most a kormány csekély kérdésekkel elterelte a figyelmet. Az egyházpolitika részleteivel kezdtek, de nem a dolog lényegénél. Szükséges a reform, de első sorban az egyház és az állam viszonya rendezendő. Türetlen, hogy a katolikusoknak nincs autonómiájuk. Más egyházak pedig visszaélnék szabadságukkal és izgatnak. A polgári házasság egészen alantas, csekély részlet (!). Ot nem közvélemény irányja, hanem elvek vezérlik. Magasba tekint. A nap és csillagok tájékoztatják. Magyarországnak önállóság és önkormányzati szervezete kell; az állam ne avatkozzék abba, a mit a polgárok, a társadalom és az egyházak maguk is elintézhetnek. Mozogjon magasabb körökben és hol szabadság kell, ne alkalmazzon kényszert. Azért nem híve a polgári házasságnak, mert megfiztja a tanulatlan nép vallását, erkölcsét, pedig keresztényi szellem szükséges. Egy 900 esztendősi intézmény nem törölendő el. Megférhet mellette az állami intézkedés. Nem szabad befolyásolni a lelkiismeretet. Az országos függetlenségi és 48-as pártban nem volt egyértelműség, de lelkiismereti kérdések dolgában a türelem kötelező. A választás szabadságot mindenki akarta, csak a feleke-

zetnélküliséget nem, de jelentékenyebb harc nem volt. A zsidó recepció tulajdonképen fölösleges, de nem ellemezte, mert nem ismer különbséget felekezetek között.

Igy végzett Ugron az egyházpolitikával. Többet elhallgatott ugyan, mint a mennyit mondott. Nem is keltett nagyobb hatást, de hívei amugy is napi rendre akartak térni és nem keveseltek, amit hallottak.

Emlékeztetett azután szóló az antiszemita időkre, midőn e mozgalmal szembeállt és Czegieden megdobálták.

Ezután a közigazgatás államosítása ellen szólt.

Beszédének ez a része sem hatott, de a kisiparosokat ugyancsak megragadta, midőn arra utalt, hogy lám, a választott tisztviselők most is csak a választások alatt csókolódnak a polgárokkal, de ezek elmúltával mindenkinek ellenségeként szerepelnek, csak néha csendül meg a lelkiismeret szava, hogy itt még a választás órája. Az alispánok testülete jóval különb a főispánokénál, bár azok közt is van sok derék ember. Ha kinevezés lesz, akkor a „főprotektor” a főispán lesz, vagy más „tányérnyaló.”

Ezután áttér a közös ügyek tárgyalására. Sürgette és sürgetni fogja a magyar nyelv egyenjogúsítását a némettel a hadseregben. A magyar katonai akadémia alapítása elől kibujnak. Inkább a bécsújhelyit kibővítik és a tartalékosokat csábítják tiszteknek. (Közbekiáltás: Eljen az osztrák barátság!) Ezután megtámadja Kálnokyt, de hatás nélkül. Majd a kormánypárti képmutatókról beszél s ezek ellen fordul vádjával. Magyarország szerinte soha rosszabb körülmények közt nem volt, mint ma (!) Az ellenőrző ellenzék meg van bontva, a kormány mesterséges közvéleményt gyárt, vásárolt hírlapokkal. Most specialiter Wekerle-re került a sor, kinek babérait tépdeste Ugron dühös, elkeseredett módon. Szerinte természetesen Wekerle sem nem nagy államférfi, sem nem financia-genie. Megtámadta a regále-váltságot is, melyet „uzsorakodásnak” tüntetett föl. Az italmérsési törvényt nem tudták foganatosítani. A szeszadó-törvény árt a szesziparnak, a dohányjövődéki-törvény tévesen van megalkotva, mert most kevesebb területre adnak termelési engedélyt mint ezelőtt. A valutarendezése óta azonban aranytojó tyuknak nézik a pénzügyminisztert. (Ez a viccz mérsékelt derűtséget keltett.)

Szám adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy mily rossz a valuta-rendezés. Kár, hogy Molnár Józsiás nem volt mellette, ez jobban értett volna ehhez! De így eléggé megrémültek a jó szatmáriak a relációtól és ázsiótól, meg a diszasiótól. Azt azonban megértették, hogy Kolozsvártól ritkaság számba vett valaki egy husz koronás aranyat. Kereskedelmi szerződéseink természetesen borzasztók. — A búzának, kukoriczának nincs ára, pang a földművelés; ezt sanyli az ipar, mert nincs vévő. A kormány csak a nagyipart támogatja, mely dícsőítéssel, magasztalással fizeti vissza

a támogatást. A budapesti nagy malmok igazságtalan előnyben részesítését is fölpanaszolta. A közigazgatás ügyében azt a klasszikus megjegyzést tette, hogy nem lehet jó kormány, mely beismeri, hogy kezében oly rossz a közigazgatás, hogy azzal nem tud kormányozni. Nem a törvény rossz, hanem a szerv, mely alkalmazza. Szemére veti a kormánynak, hogy a külföldön tönkre hagyta menni a rokonszenvet Magyarország iránt. A nemzetiségekkel szemben igazságosnak kell lenni, de szigorunak is. Ovíja választóit a szédelgő és csaló politikusoktól, majd így szól:

„Az a nézetem, hogy a független és 48-as párt legyen a tömörülés központja, lobogója. Adjon irányt az ellenzék támadásának.”

Hát különös lelkesedést nem keltett a beszámoló, de a külszin meg volt mentve és egyelőre nincs baj. Az egyhangu választásból azonban jövőre aligha lesz valami.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 760.0 milliméter, délután 2 órakor 758.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 14.5. délután 2 órakor C° + 24.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 8. délután 2 órakor DN. 3. Felhőzet: reggel derült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 22. —

Változó felhőzet. — Eső. — Hűvös.

Menyháza jövője.

Verner László, a „Békésmegyei Közlöny” szerkesztőjének sziveségéből közöljük az alábbi, érdekes cikkekét, melyet az említett lap vasárnapi számába Hajnal Albert dr., a tudós kigyósi orvos irt s a mely mintegy kiegészíti azt a tárczát, melyet a multkoriban Várjassy József tollából ugyancsak a menyházai fürdőről közöltünk.

— Az az örömdetes föllendülés, melyet Magyarország gyógyhelyei és gyógyfürdői körül az utóbbi években tapasztalunk, Menyházát sem hagyta érintetlenül. És a menyhyben minden tényező megvan arra nézve, hogy itt egy hatalmas gyógyhely, illetve gyógyfürdő-telep létesüljön, rövid vonásokban bemutatam Menyháza jövő látképét, úgy mint ezt részint a helyszínen tett tapasztalataimon, részint az illetékes intéző körökből nyert információk folytán magamnak képzelem. Így első sorban tervben van egy nagyobb szabású gyógyterem (Curhaus) építése, melynek terét már alkalmunk volt látni, s mely helyiségben lesz a diszes ebédlő, társalgó és hangverseny terem, mely szimfoniadások tartására is alkalmas. Lesz továbbá egy nagy kávéház teljes felszereléssel. Az egyik épület körül nyitott terasz, gyönyörű kilátással az itt tartózkodó közönség számára. Épül továbbá egy újabb szálloda, kényelmes berendezéssel; szinte szállodává, illetve vendégszobákká lesz átalakítva már ez év folyamán az alig 7—8 percznyi távolságra fekvő Monyásza községben levő régi uraságilak, s egy melléképület, úgy hogy a jövő évben már tizenkét szobával több áll a közönség rendelkezésére, mint ez évben. El van határozva már a jövő idényre berendezni a villanyvilágítást és vízvezetékét. Rendes posta és távirat állomás már f. év augusztus 1. óta létezik, s fent fog maradni.

A parkrendezés már be lévén fejezve, jövő tavaszon a hegyi sétautak javítását, új utak nyitását foganatosítják. A mostani vendégszobák berendezését szaporítják s kényelmesebbé teszik. A fürdőszobákat szaporítják, a régi fürdőmedencéket átalakítják.

A gyógyfürdő tulajdonképeni átalakítása, illetve újra építése azonban akkorra van fenntartva, ha majd a megkezdett ártézi kut furását befejezték. A nyerendő víz vegyialkate, gyógyhatása és vízbősége lesznek irányadók, hogy mily arányokban foganatosíttassék az u

— Ön most azt gondolja talán, hogy öszszes reményei rombadóttek. Téved.

— Nem értem, válaszolt Rékássy reszkető hangon, míg homlokán fényes verejték szemek gyöngyöztek Verő elbeszélésének izgalmatól.

— Nem érti, az természetes. Hanem majd megmagyarázom. Sztáray Margit kezét kéri általam.

— De a báróság, a báróság, nyöszörgé Rékássy.

— Az is meg lesz, még pedig tizenegyágu koronával.

— S most elmondta az öregnek Sztáray élettörténetét, miközben kivette zsebéből Sztáray levelét Reinhold János herczeghez, melyben kijelenti, hogy elfogadja az adoptálást s így a két család összeolvadásával azok fennmaradását. Rékássy reszkető kezekkel tartá a levelet, hanem nem tudta olvasni, szemei elhomályosultak.

— Olvassa, olvassa barátom.

Mig Verő felolvasta, Rékássy sirt, aztán nevetett.

— Herczegné lesz... herczegné... menjen Verő, hívja ide.

— Nem jöhet, hisz Haros szurása ágyba döntötte.

— Ó a nyomorult, akkor hívja ide Harost, darabokra tépem, rögtön jöjjön.

— Az sem jöhet, mert tegnap este agyon lötte magát, miután a gyűrűt visszaküldte.

Szegény öreg annyira fel volt izgatva, hogy egy szóval nem tudott sajnálkozni Haros felett, csak annyit mondott:

— Pedig most ugyancsak megmondtam volna neki.

Hja a beteg ember véleménye hamar változik.

— Hanem azért menjen, menjen Verő, aztán mondja meg Sztáraynak, hogy nagyon szivesen beléegyezem a házasságba, hiszen gyermekem boldogsága mindig első volt előttem, azt is mondja meg, hogy igyekezzen meggyógyulni.

Majd aggodalmasan kérdezte:

— Azt mondja csak, veszélyes a seb?

— Nem, három hét mulva fel fog kelni, legalább Telep kollegám úgy mondta, különben is ő igen kitünő fiatal orvos.

— No hát menjen, menjen.

— Hát Margitnak mit mondjak?

— Margitnak? hát ugyanezt, de hát menjen, szegények, tudom, hogy türelmetlenül várnak.

Ha nem teküdt volna, bizony még az ajtón is kitolta volna Rékássy Verőt.

(Folytatása következik.)

fürdőhely építése. Tervben van egy nagy nyitott uszoda építése a la Vöslan, mely bizonyára egyik vonzó speciálitása lesz Menyházának nemcsak a felnőttnél, de az ifjabb nemzedékre is. Egy csolnakázásra berendezett mesterséges tó már létezik. — Gondoskodva lesz, hogy a tó vize patakvizet folytonos beömlése által frissen és mindig magas színvonalon tartassák. A sétányok kényelmes és díszes ülőpadokkal lesznek ellátva. A szokásos fürdői nyilvános zenélés is rendezve lesz. Kényelmes vasuti menetrend, a fővonalakkal közvetlen összeköttetés, mindezek a lehető kényelmet biztosítják Menyházán. És a mit hiszünk és reménylünk, a vendéglős is úgy az étkek minőségében, mint árak tekintetében továbbra is megtartja azon jó hírnevet, melynek eddig valóban méltán örvendett; a kiszolgálást pedig az eddigénél pontosabban végzi, s a leendő bérlő is figyelmes előzékenysége és gondossága által igyekszik a közönség kedvét keresni: oly képet alkothatunk Menyháza jövőjéről, mely nemcsak kiállja a szigorú bírálatot, de hatalmas vonzerőt gyakorol az üdülni, gyógyulni vágyó közönségre. Menyháza hatalmas fejlődésnek indul, s erre szükség is van, mert Magyarország délvidéke gyógyhelyekben igen szegény. A kereslet pedig — mint az ideai nyár megmutatta — felettébb nagy.

Es ha Menyháza rövid időn, a mint én hiszem, a virágzás oly magas fokára fog emelkedni, mint hahonnemű társai, s mint a milyenek azt a jelen birtokos gróf óhajtja, s mi mindnyájan, kik ösmerjük természeti szépségét s tapasztalásból magasztalhatjuk gyógyhatását, bizonyára örömmel üdvözljük a napot, melyen azon emléktábla, esetleg mellszobor fog lelepleztetni, mely dr. Kéri Imre emlékének lesz szentelve, ki sok tudással, még több lelkesedéssel és hazafissággal első hirdette Menyháza gyógyhatását s első jósolta meg, hogy Menyháza előbb-utóbb elsőrangú gyógyhelyei közé fog emelkedni az országnak.

A természet bőven megadott mindent Menyházának. A gyors, biztos és olcsó közlekedés rendezve van azon keskenyvágányu vasut által, melyet gróf Wencheim Frigyes saját maga, minden subvenció nélkül épített s melyet az arad-csanádi-vasutársulat tart üzemben. Az építkezés már megkezdődött; a magán vállalkozás is tért talált már. Ugyan is Paradeyser Lajos boros-sebesi főszolgabíró két igen szép stilszerű nyárilakot épített a menyházai völgy kezdetén, melyek közül egyik tíz évre, másik öt évre előkelő aradmegyei urak által vétetett bérbe. Ezen nyárilakok, s a Monyásza faluban levő urasági lak átalakítása által megvan jelölve az irány melyben a gyógytelep fejlődni fog. Es ha még az ártézi-kut furása sikerül, — most 120 méter mélyen vannak, folytonosan mészkő sziklában furva — akkor Menyháza mint öt alföldi megyének nyaraló és gyógyhelye, oly virágzásra jut, minőt valóban megérdemel, s minőt mi neki s a sok áldozatot hozó tulajdonos grófnak szívünkben kívánunk.

HIREK.

Augusztus 22. Szerda. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Timót. — Görög-keleti naptár (augusztus 10.): Lőrincz. — A nap két 4 óra 52 perczkor, nyugszik 6 óra 40 perczkor.

Szabadságharcai emléktárgyak országos muzeuma (szinnázépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

— **Személyi hírek.** Párecz István aradvárosi tanácsnok szabadság idejéről hazaérkezett. — Böbn József, az aradi ipar- és népbank

vezértitkárja, szabadságáról visszajött s ismét átvette hivatalát.

— **József főherceg** — írja levelezőnk — még mindig Kisjenőn tartózkodik. A király születése napján a főhercegi kastélyban fényes ebéd volt, melyre a kisjenői intelligencia köréből sokan voltak hivatalosak.

— **Szent-István ünnepe.** Arra a nagy ünnepre virradtunk hétfőn, melynek kétszeres értéke van minden magyar ember előtt. A vallásnak és a hazafisságnak ünnepe Szent-István napja. Ami jó a hazát ezer éve érte, annak emléke mind Szent-István alakját ragyogja körül: s hogy a sok, ránk viharzott veszedelemnek győztesen birtunk ellentállani, azért is a nagy király nevét említjük hálaadással. Szent-István napját mindenkor kegyelettel ülte meg a magyar, vajha megülhesse még soká, örökké! Aradváros közönsége az idén is a szokott fényvel ünnepeite meg Szent-István napját. A város fel volt lobogózva, vasárnap este pedig ragyogóan kivilágítva. A főbb utcákat zenés körmenet járta be, amelyben óriási közönség vett részt. A minoriták templomában délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet volt, amelyen Jánossy Demjén dr. rendfőnök czelebrált fényes segédlettel. Jelen voltak az ünnepi istentiszteleten a megyei és városi hatóságok, az állami hivatalok tisztikara, az egyetek, testületek és társulatok zászlók alatt stb. A templom előtt a hadasatyánok és hadászok állottak teljes díszben és két zenekarral. Mise után körmenet indult a kórház-kápolnába. A város különben egész nap ünnepi hangulatban volt. Az Andrassy-uton a déli órákban csak úgy nyüzsgött a közönség, déltán pedig a városliget árnyékos fái alatt sétált és szórakozott csaknem az egész Arad.

— **A papirforintok halála.** A pénzügyminiszter tegnap értesítette az aradi m. kir. adóhivatalt a ma még forgalomban levő papirforintok sorsáról. Ez államjegyeket az adóhivatal többé ki nem adhatja, a tisztviselők kötelesek azokat a szabályszerű átlukasztás után keresztkapocs alatt, mint forgalmi felesleg pénzzsálimányt a központi állampénztárnak beküldeni. Epigy végóráját járja a négykrajczáros és a huszkrajczáros is. Ezeket csak a jelen év végeig fogadják el fizetési képen.

— **A legtöbb adót fizetők névjegyzéke.** Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságánál 1895-ik évben ülésel és szavazattal bíró legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke folyó évi augusztus hó 23-ik és 24-ik napján d. u. 3—6 óráig a városház földszinti kistermében tartandó nyilvános ülésen fog megállapíttatni. Felhivatnak mindazok, akik az 1886. évi XXI. t. cikk 26-ik §-ában foglalt jogkezdvezményt igénybe venni, és Arad sz. kir. város törvényhatósági területén fizetett összes egyenes állami adójukat kétszeresen akarják számíttatni, hogy a fentkített időben és helyen vagy személyesen vagy írásban jelentkezzenek. Arad sz. kir. város igazoló választmánya. *Arad 1894. június 21. in.*

— **Szent-Istvánnap Pankotán.** A nemzet ünnepe Pankotán — bár kisebbszertű, de aránylag impozáns ünnepek között folyt le. A délelőtti misén — írja levelezőnk — a róm. kath. templomban részt vett a városka egész intelligentiája. A tüzoltók s lövészek diszszorfolat álltak a templom előtt, majd a mise végeztével zenekarral élükön bejártak a várost. Déltán a lövés-egylet czéllövészetet rendezett. Az értékes díjak eisejét A bfall Ferencz birtokos, másodikát Kaiser jó módú gazda, harmadikát Fogl Manó kereskedő, negyedikét Verner Frigyes kereskedő vitték el. Az ünnepélyt este a kaszinó tagjai zárt körben folytatták.

— **Engedmény a fogyasztási adóban.** A szőlőbirtokosok tudvalevőleg bizonyos engedményt kapnak a fogyasztási adóban. Akik ez engedményt maguk részére biztosítani akarják, azok jelentkezzenek e hó 25-étől kezdve az aradvárosi fogyasztási hivatal felügyelőjénél, Zikó Jánosnál.

— **Matavovszky dr. jubileuma.** Megemlékeztünk már arról, hogy Matavovszky Nándor dr. kir. tanácsos, az aradmegyei közkórház igazgató főorvosa, ez év folyamán ünnepeli meg ötvenéves orvosi jubileumát. Mint most értesülünk, a jubileum október hó 8-án tartatik meg a városháza dísztermében. A rendezőség a helyi orvosokból alakult meg, a kik minden lehető elkövetnek, hogy a méltán becsült és tisztelt emberbarát jubileuma minél fényesebb és emlékezetesebb legyen.

— **Vasutunk folytatása.** Az ország legelső vicinális vasutja, az arad-csanádi egyesült vasutaknak Nagy-Halmágyiig való kiépítése már a jövő tavasszal keresztül fog vitetni. A tracirozási munkálatait — mint értesülünk — Zielinszky Szilárd budapesti mérnök-vállalkozó a napokban már megkezdte. A nyomjelzés elkészülte után rögtön hozzáfognak a részletes tervek kidolgozásához, hogy az építést a kora tavasszal meg lehessen kezdeni.

— **Ezredünk a manőveren.** Házi ezredünk tegnap, kedden d. e. 10 órakor indult el Csikos Alajos ezredes, ezredparancsnok vezetésével Aradról csengő-bongó zeneszó mellett Elesdre az őszi manőverre, a hová délután érkezett meg. Elesden augusztus 28-ig bezárólag dandár gyakorlatokat fognak végezni, ezután kezdődnek a hadosztály gyakorlatok Elesd és Nagy-Bárd között. Városunk körülbelül szeptember közepéig fogja a daliás katonákat nélkülözni.

— **Kovács huszárörnagy balesete.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Kovács örnagyot, az aradi m. kir. honvédhuszár-osztály parancsnokát, súlyos baleset érte. Pár nap előtt lovaglás közben a lova megbotlott s ráesett az örnagyra, a ki balkarján súlyosan megsérült. A beteg parancsnokot gyengélkedése alatt Nagy Gyárfás huszárszázados helyettesíti.

— **A megölt falurossza.** Általános szokás az oláhok által lakott vidékeken, hogy a garázda rendezavarókat a nép közös erővel rendre tanítja. — Az oktatásban részesült rendszeren megsínyli azt s az elkövetők úgy el tudnak tűnni, hogy a nyomozás ritkán vezet eredményre. Ilyen falurossza volt — írja levelezőnk — a pankotai oláh részben Bulzán Simion Monu, kit brutális módon lezúggyasztott két társa, valószínűleg bosszúból, úgy, hogy belehalt. Szombaton folyó hó 17-én este tíz óra körül tért haza elázva kissé félreeső lakására. Meglestek, leteperték s megfojtották. A megnyomorított ember ajultan maradt a földön, hol nemsokára reátaláltak ismerősei s hazavitték. Azt hitték, hogy csak részeg, lefektették s otthagyták. Bulzán a nyílt seb következtében reggelig elvérzett. Tegnap bonczolták fel holttestét a hivatalos komissio jelenlétében s konstataáltak az elvérzést valamint azt is, hogy nyakán a fojtogatás nyomai látszanak. Gyilkosai eddig ismeretlenek. Rovott előéletű ember volt a meggyilkolt; egyszer gyilkosság miatt, melyet verekedés közben követett el, ült négy évig; sok ellensége volt. A gyanu két morodai emberre irányul, kikkel azon este verekedett. A nyomozás folyik.

— **Érdekes verseny.** Az arad-csanádi és torontálmegyei gazdasági egyesületek nagy-szerű ügétő verseny rendezését tervezik, mely az ős folyamán tartatnék meg. Indulás Sze-

gedtől történnék, s az nap tartana a verseny Aradig, s másnap Mezőhegyesig, mely distanczia 140 kilométert tesz ki. A bírálót tárgyat az idő tartama és kondíció képezné. Az érdekelt megyék lótenyésztési bizottsági elnökei, nevezetesen Rónay Ernő, P. Eckhardt Oszkár és Friebisz Miklós most tárgyalnak a verseny módozatain.

— Megüresedett körorvosi állás. Stökel Adolfr. déznai körorvos lemondott állásáról és így a megüresedett körorvosi állásra pályázat van hirdetve. A déznai körorvosi állás a 600 frt évi fizetésen kívül még más jövedelmekkel is van össze kötve, ugymint 150 frt a déznai, 260 frt a restyirátai és borossebesi vashámorok munkásainak kezeléseért. A pályázati határidő szeptember hó 20-án jár le és a választás ugyancsak szeptember hó 22-én d. e. lesz megtartva Dézsnán.

— Tűz egy gyárban. Tegnap hajnali négy órakor megkondultak a tüzet jelző harangok és a hetedik kerületet szignálták. A tűz csakugyan a Leopold-féle, ugynevezett „ördögös gyár“-ban volt, hol ismeretlen módon a gyárhoz tartozó egyik istálló kigyulladt, melyben 500 hizó ökör volt. A tüzoltók s a lakosság önfeláldozó segítségének köszönhető, hogy az épületet a benne levő ökrökkel megmentették. Egy ökör az istállóba égett, több súlyosan megsérült. Madarász Antal alkapitány az oltás körül a legnagyobb buzgalmat és tapintatot tanusította. Az istállónak csak a közepe égett le.

— A békésbányai ev. ref. egyházmegye, mely hét vármegyére, nevezetesen Békés, Csanád-, Csongrád-, Arad-, Torontál-, Temes- és Krassószörénymegyékre terjed ki, e hó 16-án kezdte meg több napra terjedő ez idei közgyűlését Békésben. A közgyűlésen számosan vettek részt, köztük Rádai Gedeon gróf is, ki az egyházmegye főgondnoka. Csütörtökön délben közeledt.

— Lukácsiu Hieronymihez. A nagyszabeni „Tribuna“ vezércikkében Lukácsiu Vazul nyílt levelet intéz Hieronymi belügyminiszterhez, melyben hosszadalmasan fejtegeti, miért nem vezettek a románok kibékítése iránti kísérletek eddig eredményre. Lukácsiu először azt törekszik bizonyítani, hogy ő jogosítva van a románok nevében írni, mert a memorandum pörben is — legalább az esküdtek verdiktje szerint — ő mint a memorandum intellektuális szerzője — tehát ugyszólva a románok vezetője szerepel. Azután megmondja, hogy azért írja levelét Hieronymihez, mert ez kísérlette meg az utóbbi időben a román-kérdést — ha nem is valami nagy szerencsével — megoldani. Ezek után terjedelmesen leírja Lukácsiu mindazokat a törekvéseket, melyeket eddigelé a románok kibékítésére tettek a magyarok a nemzetiségi kérdés keletkezése óta. Lukácsiu végül felemlíti, hogy, bár a román nép nagyon kívánja a békét, mindaddig egyetértésről szó sem lehet, míg a magyarok le nem mondanak az „egyesleges állameszméről“ s míg a románokat nem ismerik el mint nemzetet, minden egy nemzetet megillető jogokkal együtt.

— Névmagyarosítások. Kiskoru Braun Julia és Ignác magyar-pécskai illetőségű ugyanottani lakosok és Braun Fülöp János pécskai illetőségű aradi lakos vezetéknevének „Bailla“-ra kért átváltoztatását a m. kir. belügyminiszter megengedte. A belügyminiszter megengedte, hogy Glück Ignác, aradi illetőségű lakos vezetéknevét Géneszre változtathassa.

— Életfogytiglan becsukva. A pécskai származású Pontes Aront, ki Csala József makói kórházi gondnokot meggyilkolta, a napokban erős oszondorok mellett felszállították az illavai fegyházba, a hol életfogytiglan ülni fog bünéért.

— Ünnepi zsebvágó. Az elmúlt ünnep körmenetjére számosan jöttek be a megyebeli községekből is, s nagyrészt üres erszénynyel mentek haza. Mert ha a városiaknak Pest az, mely feketére fest, úgy a falusival szemben

Arad játszsza a hasonló szerepet. Sokszor aztán a városban tenyésző zsebtolvajok is közreműködnek a tárcsa, s értéktárgyak elemelésében. A körmenet alatt egy vidéki leánya óráját és lánczát lopta el valami zsebmetsző, akit most kérésre a rendőrség.

— Háboru békében. Thoma Miklós, aradi lakos, az örök béke ellensége, s valahányszor berug, mindig háborút csinál. Használóképp tett az ünnepek alatt is. Boros fővel a töle elváltan élő felesége lakására ment, s azt minden áron meg akarta verni. — A jó szomszédok azonban idejekorán elbujtatták az asszonyt, a dühöngő embert pedig szembe dobta paprikával, hogy elcsituljon. — De ez sem használt. A részeg ember nekiesett az egyik szomszédasszonynak, ki alig birt tőle elmenekülni. Végül pedig, hogy hadjáratát méltóképen befejezze, nekiesett a vékony deszkakerítésnek, azt letépte. A járőr aztán hűsre tette a harcziast mulatozót.

— Az aradi dalegylet diadala. A „temesvári dalkör“ által folyó 20-án tartott zászlófelavatási ünnepélyvel egybekötött dalversenyen pályadíjjal kitűzött karmesteri pálczát az érte pályázott öt dalárda közül az „aradi dalegylet“ nyerte el karnagya Schreyer Harry vezetése alatt szép praecizitással és színezéssel előadott s nagy tetszést aratott „Szivhullámok“ című magyar versenydalával. A nagy lelkesedést keltett dal eléneklése valamint a jury bírálata eredményének kihirdetése után Temesvár ott jelenvő szép számu közönsége az aradi dalárokat tapsvihar közt megéljenezte. Az elnyert pályadíj az Asael H. és fia féle tüzet kirakatában látható.

— Az ablakon keresztül. Azt est szép volt és csendes — épen lopásra alkalmas. Az ablak nyitva, közelben senki. S csakugyan az ablakon keresztül elpárolgott számos ruha, s még egy néhány párna. A káros feljelentése után a rendőrség kutatni kezdett. Az egyik kiküldött polgári rendőr a reggeli órákban egy aradi katonapékét látott a zsibárosok felé haladni, vállán nagyobb csomaggal. Megállította, s tényleg nála megtalálta a keresett tárgyat. A katona elmondta, hogy ő azokat Mandl Ferencztől kapta, ki eladás végett bocsátotta rendelkezésére. Mandl ismert alakja a rendőrségnek, ki már több ízben volt lopásért elítélve. Most egy ügyes mesével akarta magát kivágni: azzal, hogy ő a párnákat s a ruhákat az új-aradi szárazhid alatt találta, s így akarta értékesíteni. A rendőrség azonban nem hisz a mesének, s az ügyet áttette a vizsgálóbírószékhez.

— Kitüntetett aradi iparos. Barth Lajos polgártársunk tudvalevőleg hónapok előtt József Agost kir. herczeg, királyunk unokája által Pozsonyban kihallgatáson fogadtatván ruha rendeléssel tüntetett ki. Tegnapelőtt Barth Lajos Puchner báró cs. és kir. ezredes főudvarmestertől ajánlott levelet kapott, melyben József Agost kir. herczeg magas elismerését, dicséretét tudatja izléses kifogástalan ruháiért. Üdvözöljük szép törekvésü iparosunkat.

— Kenyeret akar keresni. Alig látszik ki a földből Nagy Pali. Csak hat éves, s már keresni akar.

— Miért jöttél be Kurticáról? — kérdezte tőle Nyáry Béla alkapitány.

— Az apám küldött be, hogy kenyeret keressek, mert az ő mestersége már nem fizet.

— Hát mi az ő foglalkozása?

— Koldus.

— Augusztusi hó. A szebenmegyei Dusról írják, hogy az ottani havasokat 30 cm. magassáig borítja. Augusztus 13., 14. és 15-én megszokás nélkül esett a hó a hegyek közt és a levegő annyira lehült, hogy az emberek alig mozdulnak ki a szobákból, melyekben úgy tüzelnek most augusztus közepén, mint a leghidegebb téli hónapokban.

— „Szetreaszka“! Karánsebesről írják, hogy ottan az oláhok a király születése napját használták fel tüntetésre a magyar király és a magyarság ellen. Mig ugyanis e napon a város köz- és magán épületein a magyar nemzeti zászló lengett, a főtéren egy román zászlót tüztek ki, ezzel a felirással: „Szetreaszka a rege Karol“ (Eljen Károly román király.)

A zászlót a rendőrség természetesen eltávolította, és megindította a nyomozást, hogy vajjon kik a szellemes tüntetők. De a vizsgálatnak eddig nem lett eredménye, mindenki ta-

gadja, hogy részese lett volna ennek a tüntetésnek. Karánsebesen különben pénteken este, a király születésnapjának előestéjén transparent diszlett a városházán ezzel a felirással: „Szetreaszka Maiestatea.“

Karánsebes magyar város, s e város magyar polgárainak nem szabad tünniök, hogy a városházán oláhu dicsoítsák a magyar királyt. — Bármilyen befolyásuk is van a város ügyeibe a karánsebesi oláh uraknak, a magyar szót kizsoranunk nem szabad. A város legközelebbi közgyűlésén szóba fogják hozni a magyarok ezt a botránys dolgot és elégtételt szereznek a magyar szó jogán ejtett sérelemért.

— Tolvaj cigányról. Mikor hazamentek fel volt törve a lakás ajtaja. A Lukács Adám és a Lukács János pénze — közel száz forint — nem volt sehol. — Gyanujuk a cigánytelep egyik enyveskezu amazonja, Lingurár Zsófia ellen irányult, a kit fel is jelentettek. A rendőrségnek sikerült a tolvajnt elfogni, ki tettét beismerte. — A pénz meg van.

— Arverés a vasúti indóházban. A magyar királyi államvasutak Arad állomásának árukiadási raktárában folyó hó 27-én reggeli 9 órakor a vonalokon kézbesíthetlenné vált, felesleget képező és talált tárgyakat nyilvános árverés utján el fogják adni, mire e helyen is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— Pályázatok. Szabadkai járásbírósnál egy albirói állomás 2 hét alatt. Selmeczbányai járásbírósnál telekkönyvvezetői állás 2 hét alatt. Trencsényi törvényszéknél irnoki állás, 4 hét alatt.

HYMEN.

Varjassy Dezső városunk szülötte, a magyar földhitelintézet jeles fiatal tisztviselője, Varjassy Józsefnek, az aradvárosi szabadelvű párt egyik vezérfőnökének szép remények-re jogosító fia vasárnap jegyezte el Budapesten a bájos és nagyműveltségű Gorove Ilonka kisasszonyt, néhai Gorove miniszter közeli rokonát.

Folkmann Kálmán aradi magy. kir. államvasuti mérnök vasárnap délután esküdött örök hűséget az aradi izr. imaházban özv. Adler Anna kedves leányának, Adler Vilma kisasszonynak. Násznagyok voltak: Bettelheim Lajos (Bécsből), Folkmann M. (Kraľovánról), Koszorus párok: Adler Ilma és Vészy Vilmos (Karánsebes) Strausser Ida, Dr. Adler, Imre, Adler Margit és Adler Vilmos, Révas Ilona és Kun Lajos. Az esketési szertartást Rosenbergsándor dr. főrabbi végezte.

Molitorisz Kálmán dr. csanádmegeyi kórházi másod orvos a napokban tartotta eljegyzését Kristóffy Aranka kisasszonnyal, Kristóffy József földbirtokos leányával.

GYÁSZROVAT.

† Özv. Keresztes Mihályné elhunytáról vetük őszinte részvételt az alábbi gyászjelentést: Alólírottak fájdalomtelt szívvél tudatják, törőn szeretett édes anyjuk, gyermek, testvér, sógor, sógornő és rokon özv. Keresztes Mihályné, szül. Krizsán Stefániának, f. évi augusztus hó 20-án, hajnali 4 órakor életének 40-ik évében, hosszas betegség következtében történt gyászós elhunytát. A magboldogult tetemet augusztus 21-én d. u. fél 5 órakor helyezték a Lovarda-utca 1-ső szám alatti házból r. kath. szertartás szerint a helybeli közsirkertben örök nyugalomra. Az engesztelő gyászmise áldozat augusztus 22-én, délelőtt 8 órakor fog a t. Minorita-tyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Béke porairal Arad, 1894. augusztus 20. özv. Krizsán Antónia, mint édes anya, Keresztes Ilona, Keresztes Iván, Keresztes Béla, Keresztes Pista, Keresztes Elza, mint gyermekei. Krizsán János, Krizsán Sándor, Krizsán Julianna, testvérei. Keresztes Akos és neje szül. Wertheimer Irén, Krizsán Jánosné szül. Simay Ilona, Krizsán Sándorné szül. Dallos Vilma, sógorok és sógornői.

TANÜGY.

Iskolai értesítés.

— Beiratás a kereskedelmi akadémiába. —

Az Aradvárosi Kereskedelmi Akadémián a javító vizsgálatok augusztus hó 31-én délelőtt 8 óratól és délután 3. kezdve tartatnak. E vizsgálatokon az érdekelt szülőknek vagy azok megbízottjainak jelen kell lenniök.

A növendékek szabályszerű fölvétele — tekintet nélkül a közbe eső vasárnapra — szeptember hó három első napján történik. Később jelentkezők csak is a felügyelő bizottság elnökének, Arad sz. kir. város polgármesterének engedélyével vehetők fel.

Fölvételnek az alsóosztályba oly növendékek, kik a gymnasium, polgári vagy reáliskola negyedik osztályát sikerrel végezték.

Az először jelentkezők, kiketszülőjük vagy azok megbízottja köteles fölvezetni, három okmányt tartoznak az igazgatónál bemutatni és pedig: 1. a legutóbbi iskolai bizonyítványt, 2. a születési bizonyítványt (kereszt levelet), 3. a másodszori beoltásról szóló bizonyítványt. Az intézet kötelékébe már korábban is tartozott növendékek egyedül is jelentkezhetnek és csak a legutóbbi iskolai bizonyítványt mutatják be.

A fölvétel alkalmával minden növendék az ifjúsági könyvtárra 2 frtot, az ifjúság-segítő egyesület javára 1 frtot fizet, az először belepők 4 frt beiratási díjat is.

A félvenkint előre fizetendő tandíj az alsó osztályban 60 frt, a középsőben 100 frt. Szegényebborsnak a tandíjat előleges havi részletekben is fizethetik s kellő bizonyítvány alapján annak mérsékléseért is folyamodhatnak. Az ez iránti kérvények valamint az alapítványi szabad helyek élvezetét biztosító okmányok az Aradvárosi Kereskedelmi Akadémia felügyelő bizottságához ozimezve az intézeti igazgatónál legkésőbb szeptember hó 3-án nyújtandók be.

Az akadémiai internátustigénybe nem vevő vidéki tanulók könnyebb elhelyezése czéljából fölhívhatnak a vállalkozó családok, hogy lakásukat és az ellátási föltételeket írásban vagy személyesen még a beiratások előtt alulirotnál bejelentsek.

Arad, 1894. augusztus hó 20-án.

ÁBRAILAJOS,
igazgató.

Iskolai értesítés.

— Beiratások előtt. —

Arad szab. kir. város összes községi polgári fiu-, polgári leány-, elemi fiu- és leányiskolák osztályaiban, valamint a női ipariskola és a városi községi siketnéma iskolában a rendes tanulók szabályszerű felvéte az 1894—95-ik iskolai évre az iskolaszék határozata alapján a f. évi szeptember hó 1, 3 és 4-ik napjain az illető iskolákban eszközöltetik; ugyan azon napok délutánjain pedig a felvételi és javító, valamint a magánvizsgálatok tartanak meg.

Az egész évi tandíj az elemi fiu és leányiskolák I, II, III, IV, V, és VI-ik osztályaiban a helybeliekért 6 frt, a vidékiekért 12 frt, a polgári fiu és polgári leányiskola összes osztályaiban a helybeliekért 12 frt, a vidékiekért 24 frt, végül a siketnéma iskolában a helybeliekért 20 frt, a vidékiekért 40 frt, mely összegnek fele a beiratáskor, másik fele pedig az iskolai év második szakában, február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandíj havonként 3 frt, mely minden hónap 15-ig lefizetendő.

A tandíjon kívül fizetendő még nyugdíj hozzájárulási díj czimén 15 kr, továbbá az elemi iskolákban könyv és szertár díjban 20 kr, értesítő díjban 30 kr, a siketnéma iskolában a könyvtárdíj 50 kr, a polgári iskolákban a könyvtárdíj 50 kr, az értesítő díj 50 kr.

Azon helybeli szegény sorsu szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandíjmérséklést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhívhatnak, hogy ennek kinyerhetése végett f. évi augusztus hó 27-től 31-ig bezárólag a belvárosi kapitányi hivatalnál, Poltura, Segas Gáj külvárosban lakók pedig a gáji alkaptányi hivatalnál jelentkezzenek.

Aradon 1894 évi augusztus hó 15-én.

SALACZ GYULA s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

MULATSÁGOK.

(=) Műkedvelői előadás. Az aradi ipar-testület diszterme már számos jól sikerült estélynek volt azintere, azonban a vasárnap esti fölülmulta valamennyit. A műkedvelő iparos ifjak nehéz feladatot tűztek maguk elé, midőn a „Falurosszat”, ez ép oly nehéz, mint remek népszínművet hozták színre, hogy vállalkozásuk reményen föül sikerült, az igyek-

vésűknek, Glutig Lajos rendező fáradozásainak, s Kresz Ferencz karnagy igyekezetének köszönhető. A czimszerepet Petrisin Kálmán nagy ambícióval, sok tudással játszotta meg, s meleg szavallatával, kellemes hangjával sok tapsot aratott. Lakatos Mariska helyre élénk Finum Rózi volt, a kit sűrűn tapsoltak meg. Igen jó volt, Kitajk a János Gonosz Pista szerepében, a melyet kedvvel és jellemzetesen játszott, Glutig Etel, (Bátki Tercsi) Sipkai Boriska, (Feledi Boris) és a többiek mind. — Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte. A vizgalom az egylet czéljaira szép tiszta jövelemet eredményezett. A mulatságon részt vettek a következő hölgyek:

A s z o n y o k: Ozv. Lakatosné, Schwartzné, Glutig Jánosné, Sipkayné, Glutig Lajosné, Dormanné, özv. Andrásyné, Csejteyné, Mum Barbaráné, Schlésinger Lajosné, Tóth Mihályné, Szalkayné, Neumayerné, Marx Károlyné, Nikics Ilésné, Kovács Sándorné, Weinberger Ferenczné, Hingler Vicorné, Szepes Józsefné, Krócsáné, Danyán Józsefné, Friedmanné, Marton Józsefné, Szoszenka Andrásné, Molnár Arpádné, Jankura Jánosné, Hajdu Jánosné, Janiga Andrásné, Schliffert Józsefné.

L e á n y o k: Lakatos Mariska, Schwartz Mariska, Glutig Etel, Sipkay Boriska, Dormann Juliska, Andrásy Anna, Sipkay Terike, Csejey Katicza, Nagy Matild, Petrisin növ., Schliffert Mariska, Szalkay Emma, Tóth Erzsike, Finster Boriska, Barabás Julia, Jordán Mariska, Barton Margit, Hajdu Mariska, Schwartz Juliska, Stern Róza, Szoszenka növ., Ratkay Ilonka, Nikics Lenke, Mikla növ., Friedmann Gizella, Szerb növ. Szepesy Erzsé, Medgyasszay Róza, Mógner Anna, Andrásy Juliska, Szedla V., Jankura Etelka, Gulisch Ilona, Krak Paula, Schlésinger Ilona, Ditrich Paula, Goldstein Agnes, Neumayer Minka, Gaál Ilona, Marx Katicza, Domján Etelka, Szász Róza, Kapp Mariska, Jäger Katicza, Glutig Ilona, Bruckner Mariska,

(=) Táncvizgalom a Koronában. Az aradi asztalos munkások szakegyletén ekifjúsága vasárnap este szavallattal egybekötött táncvizgalmat rendezett. A kedélyes mulatságon az első négyest 70 pár táncolta. A megjelent hölgyek névsora a következő:

L e á n y o k: Popovits nővérek, Kenz Mariska, Maláth Róza, Gyorgyovics Mariska, Szallay Etelka, Hubert Mariska, Panek Paula, Szernetz Teréz, Somogyi Juliska, Schleifer Teréz, Papp Józsefné, Kenderesy Nina, Drescher Etelka, Neuschel Giza, Vaasz Ilona, Matuschik Katalin, Schwarcz Juliska, Schwarcz Anna, Heiberger Julia, Krausz Paula, Kertész Etelka, Lázár Sarolta, Balogh Róza, Lörcincz Boriska, Kiss Vilma, Serec Lujza, Nieder Éva, Csatlós Malvin.

A s z o n y o k: Horváth Jánosné, Szernetzné, Hirsch Józsefné, Somogyiné, Szallay Józsefné, Hubert Antalné, Gyorgyevitsné, Panek Venczelné, Mauchelné, Schwartzné, Molárné, Schleiferné, Nagy Istvánné, Polacsekne, Serec Andrásné, Csatlósné, stb.

(=) Tüzoltók nyári táncvizgalma. A borossebesi ujonnan alakult tüzoltó-egylet hétfőn tartotta első táncmulatságát, mely a várakozáson föül sikerült. Mar a korai délutáni órákban érkeztek a környékbeli vendégek, kiknek elhelyezéséről a rendezőség csak a legnagyobb erőfeszítés mellett tehetett eleget. Ott volt Borossebes és vidéke előkelősége színe java. A megjelent hölgyközönség névsorának csak egy kis részét közölhetjük, mely a következő:

L e á n y o k: Rázel Irén, Popeszkú Józsefné, (Buttyin), Burjai Irma, Hofrek Vilma, (Berza), Tóth Józsefné, Flachbart Vilma, Necsek Matild, Markovits növ., Krausz Eszter, Killich Emma, Grünvaíd Laura (Buttyin), Leopold Róza (Pécska.) Grosz Eszti, Széchenyi Blanka (Arad), Grosz Fanny (Arad), Moser nővérek, Mazics Jusztin, Sajgó Mari (Buttyin), Veres Juliska, Rada Nina Kiss Etel, Bienenstock Ilona stb.

A s z o n y o k: Rázel Istvánné, Leinwatter Gyuláné, Moser Lipótné, Rögl Mihályné (Békes), Nuszbaum Zsigmondné, Nagy Miklósné, Hesz Frigyesné (Deés), Hofrek Vilmosné (Berza), Popeszkú Izidorné (Buttyin), Máté Józsefné, Deutsch Máráné, dr. Fekete Józsefné (Buttyin), Benne Józsefné, Bienenstock Jakabné, Csató Gáborné, Pugra Györgyné, Brassóványiné (Arad) Tauch Rezsóné, Hönninger Jánosné, Flachbart Károlyné, Kohn Lajosné, Steiner Samuné, Grünfeld Mandóné (Berzova), Rügierne (Székudvar), Bondari Lajosné, Kraszkóné, Kondorosy Antalné, Truszadiné,

Kilik Józsefné, Kettner Gyuláné, Szabó Józsefné, Scheffer Józsefné.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ellenállt a végrehajtónak. Sperhausl Ferencz pécskai lakos ellenállt a végrehajtónak, Klein Henriknek a hivatalos működés közben. A tegnapi tárgyaláson Sperhausl Ferenczet 2 heti börtönre ítélték.

§ Visszaesett a bünbe. Lázár Petruné szentmártoni lakos úgy látszik, nem akar a jó úton maradni. Volt már büntetve lopásért és tegnap újra ott állt a törvényszék előtt lopás vétsége miatt; Karl Józseftől ugyanis 5 libát lopott. Ezért a visszaeső lopásért 2 évi fegyházat kapott Lázár Petruné.

§ Felmentették. Krizsán Anna, szelleyei leányzót avval vádolták, hogy erővel kiakarta tenni a gyereket, még pedig háromszor. A tegnapi végtárgyalás folyamán azonban semmi sem bizonyult a vádból Krizsán Annára, miért is a törvényszék felmentette.

TÁVIRATOK.

Új törvényjavaslat.

Budapest, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Hieronymi a közigazgatási reform törvényjavaslatlall kapcsolatban a tüzendőri felügyelők rendszerezésére vonatkozó *tüzrendészeti törvényjavaslatot* is előterjeszti a képviselőház elé.

A miniszterelnök gyászja.

Sopron, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Triff László főhadnagy, Wekerle miniszterelnök unokatestvére Rusztban meghalt.

Öngyilkos aggastyán.

Szilágy-Somlyó, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Csillag 64 éves mérnök, aki egy héttel ezelőtt jegyet váltott egy fiatal leánynyal, ma reggel *föbe lötte magát*. Tetét pillanatnyi elmezavarban követte el.

Elfogott sikkasztó.

Bécs, auguszt. 21. (Saját tud. távirata.) Horváth Antalt, a beledi önszegélyző szövetkezet volt könyvelőjét Bécsben elfogták sikkasztásért. Bécsben Förster Arthur név alatt tartózkodott s innen Amerikába készült.

A kolera.

Bécs, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Ma Bukovinában kolerában 17 betegedés és 10 halálozás, Galicziában 155 betegedés és 92 halálozás történt.

A király születésnapja.

Sófia, augusztus, 21. (Saj. tud. táv.) A király születésnapja alkalmából a gratulálók között Stambulov is megjelent az osztrák-magyar főkonsulátuson.

Kétszeres öngyilkosok.

Zágráb, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Ancini dalmátországi gyógyszerész tizenöt éves kedvesével megmérgezte magát. Midőn rájuk akadtak, átölelve tartották egymást. Hátrahagyott leveleikből kitűnik, hogy *előbb cyankalit ittak*, azután Ancini előbb szeretőjét lötte szíven, aztán magát. Levelük azzal végződik, hogy *boldogan, üdvözülve halnak meg*.

Verekedő tiszték.

Lincz, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Kozik János a 28. gyalogezred főhadnagya és Spitzer Edmund ugyanezen ezred tartalékos hadnagya tegnap a Deutschnationales Montagblatt szerkesztőségében megjelentek,

hogymű M. dr. szerkesztőt felelősségre vonják, mivel egy hirt, melynek megállapodásuk szerint meg kellett volna jelennie, lapjában nem tett közzé. A nevezettek közt szóváltás keletkezett, a mely odafejlődött, hogy a tisztek két hatalmas kardvágást mértek a szerkesztőre. A mikor ez fegyver után akart nyulni, a tisztek rátámadtak és tovább ütlegelték. A kihallgatásnál a tisztek előadták, hogy kényszerítve voltak a tettlegességre, de nem volt szándékuk verekedést provokálni.

Az ellélt öngyilkossága bírál előtt.

Velence, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Cataniában tegnap izgalmas jelenet játszódott le a törvényszéki tárgyalási teremben. Sagata hivatalnokot gyilkosságért 30 évi fegyházra ítélték. A mint az ítéletet fölolvasták neki, így kiáltott föl: — Ártatlan vagyok. Ezt a gyalázatot nem viselem el.

Azzal neki ment a falnak és bezuzott fejével holtan összerogyott.

Anarkisták.

Nachod, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) A Szokol kertben tegnap délután bombát találtak, a mely robbanó löporral megtöltött palackból állott és sodronnyal volt körülveve s gyújtószinórral ellátva. Az napra ugyanis hangverseny volt kitűzve, melyet azonban a rossz idő miatt nem tartottak meg. Minthogy a merénylőnek, a kiről letartóztatása alkalmával kitűnt, hogy négy héttel ezelőtt is követett el anarkistamerényletet, több bűntírása van, azt hiszik, hogy nagyobb összeküvésnek jöttek nyomára. Szigorú vizsgálatot indítottak.

Brüsszel, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) A rendőrség letartóztatott 47 tagu anarkistabandát, melynek tagjai követtek el a legutóbbi időben előfordult anarkista tolvajlásokat és rablásokat. — Többen közülök részesek a rue royalban eiköve tett robbanásban is.

Milano, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Számos lap külön tudósítót küldött Motta Kiszontiba, hogy Caserionak jelzett utolsó levelét lemásolják. A levél azonban még mindig nem érkezett meg.

Milano, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Tegnap számos apró vöröszínű léggömböt bocsátottak a magasba, anarkista feliratokkal, ma reggel pedig egy nagy léggömböt bocsátottak fel fekete zászlóval és e felirással: Éljen Caserio! Éljen az anarkia!

Parma, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) Több anarkistát letartóztattak, mert rajtakapták őket, mikor felirták a falakra: »Caseriot megbosszuljuk!»

Pokolgép.

Chicago, augusztus 21. (Saj. tud. táv.) A rendőrség több pokolgépet foglalt le, melyek emberélet és tulajdon elpusztítására voltak szánva. A vizsgálatot tolylatják. Néhány gyanus ember elhagyta a várost.

KÖZGAZDASÁG.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, augusztus 21.

(S.-ss.) Ezek óta oly óriási hozatal nem volt, mint a mai piacon, minek következtében természetes a baisse se maradhatott ki. A buza ára jelentékenyen csökkent, az eladók a hetivásár kezdetén tartózkodók voltak és csak mikor látták, hogy vevők korlátolt szám-

ban vannak a piacon, engedtek 20—30 krajczárt az árból. Irányzat lanyha.

Rozs zab gyenge kínálattal, változatlan áron kelt; a teengeri ára ismét emelkedett hozatal irányában. Eladott:

Buza 3500 mmázsa I. rendű 5 frt 70 krtól 5 frt 90 krig.

Buza 1500 mmázsa II. rendű 5 frt 40 krtól 5 frt 70 krig.

Rozs 400 mmázsa 4 frt 70 krtól 4 frt 80 krig.

Arpa 200 mmázsa 5 frt 60 krtól 5 frt 70 krig.

Tengeri 5 frt 30 krtól 5 frt 50 krig.

Zab 5 frt 20 krtól 5 frt 50 krig.

— Az ágió. A vámillétekeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál, a törvény értelmében szedendő aranyárkelet-pótlék, 1894. évi szeptember hó huszonegy (24) százalékban állapították meg.

— A hesszeni légy irtása. A földművelésügyi miniszter a hesszeni légy irtására igen érdekes körrendeletet bocsátott ki. Ezen körrendelet szerint az ugynevezett „csalogató vetések“-kel lehet a hesszeni légy pusztításait és egyáltalában tovább terjedését meggátolni. A „csalogató vetések“ alkalmazása, a miniszteri leirat szerint, a következő: minden táblában már augusztus utolsó, vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona, vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a „csalogató vetések“ arra valók, hogy a hesszeni legyek ezekbe rakják petéiket. Az ilyen „csalogató vetések“ azután a rendes vetés — legkésőbb azonban a tél beállta előtt — jól alá szántandók, ügyelvén arra, hogy egész hosszukban tökéletesen föld alá kerüljenek és így beülők tavasszal a légy rajok ki ne szállhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alászántott csalogató vetések lehengetése is. A hesszeni légy irtását célzó miniszteri rendeletet melegen ajánljuk a gazda közönség figyelmébe.

Szeszűzlet.

— Augusztus 21. —

Mai jegyzéseink: Közárú nagyban nyers szesz 34.50, kicsu yoen 34.75 nordó nélkül per 100 liter % beleértve 30 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzede.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. — Budapest, augusztus 21. d. u. ó. óra.

Table with 3 columns: Item, Irányzat, Price (100 kg. ár). Rows include Buza bányási uj, Rozs uj, Arpa takarmány, Zab, Tengeri bányási, Káposzta-repce bányási, and various other agricultural products.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. augusztus 21.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar arany, Magyar ezüst, Magyar keleti vasut 1876., Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyeremény-sorsjegy kölesön, Tiszaszabályozási és szegedi kölesön, Osztrák papírajárdék, Osztrák járdék esület.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Osztrák járdék arany, Korona járdék, 1860-ki államsorajgyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelintézet részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 irankos arany (Napoleonador), Német birodalmi márka, London, Páris.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csermőre. Mindenesetre nagy baj az, ha egy vidéki levelező az érzékenységgel ambiciózus. Azt a jogot azonban az érzékenység dacára is fenntartjuk magunknak, hogy azt tegyük közzé lapunkban a mit jónak látunk s a mit nem tartunk oda illőnek, töröljük körlehetlenül. Vagy azt méltóztatik gondolni, hogy egy vidéki mulatság referadájára mi hasábkot szentelhetünk, akkor, midőn minden sor hely drága? Az a „humoros alak“ meglehetősen unalmas, sőt, hogy nyíltan kimondjuk, izléstelen volt. Köszönetnyilvánításokat és felülfizetéseket pedig ne méltóztatassék nekünk küldeni, mert azoktól borsózik a hátunk. Inkább béli névsort, azt szivesen vesszük. Hogy Sánk a Irma k. s. nevét Santa Irmának szedték, annak az ön alig olvasható írása volt az oka. Ezeket tartottuk szükségesnek elmondani mihez tartásul és válaszul b. levelére. Különbén béke velünk!

V. L. (B. Csaba.) Főlöszleg. Ugy is észrevette az egész közönség. Kötekedni pedig nem akarunk. Üdvözlét!

B. F. (Pankota.) Más kézből mindkét hirt megkaptuk előbb s ezért az onét — köszönettel — mellőzni voltunk most kénytelenek.

LEGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Table with 5 columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben, Hőmérséklet C°, legmagasabb, legalacsonyabb. Rows for Aug. 11-17.

Table with 5 columns: Hó és nap, Szél iránya, Felhőzet, Észrevétel. Rows for Aug. 11-17.

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1894. évi augusztus hó 21-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Table with 5 columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet C°, Időjárás, Vizállás cztimétr., Hőmérséklet oztimétr. Rows for Branyioska, Arad, Makó, Szeged, Gyoma.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. augusztus 21.

A m. kir. fölyammérőki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Augusztus 21. —

Fehér Kereszt szálloda: Popovits J. birtokos, Hátzeg. Gabos Adolf kereskedő, Budapest. Barna Miklós bankhivatalnok, Budapest.

Vass szálloda: Báró Wassmer Antal birtokos, Dombegyháza. Strasser Lajos birtokos, Gurahoncz. Báró Dittfurt N. igazgató, Zaránd.

Három Király szálloda: Szabó Mariska pinceszó, Zala-Egerszeg. Momák Flórián jegyző, Ó-Pécska. Juhász István birtokos, Dombiratos. Drosch Károly mérnök, N.-Halmagy.

Arany Kulcs szálloda: Perinn Száva fodrász, Békés-Csaba. Schneider Ferencz gépész, Nagyvárad. Nei Salamon földbirtokos, Apáti. Markovits Ignác kereskedő, Nagyhalmbagy.

Vasuti szálloda: Stoica Schmidt Károly gör. kath. plébános, Nagy-Osztró. Müller Adolf polgári iskolai tanár, Orsova. Schweitzer Béla főgymnasiumi VII. osztályu tanuló, Kamarás-Szt.-György. Boér Abel hivatalnok, Lugos. Fischer Ödön raktárnok, Szolnok.

Felelős szerkesztő: Vass Geza.

M. kir. államvasutak.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

20051/III.

1-3.

16063/94. I. szám.

673. 3-3.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszszük, hogy Arad állomásunk árukiadási raktárában f. hó 27-én reggeli 9 órától kezdve a vonalainkon kézbesíthetlenné vált áruk, felesleget képező és talált tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak. Nevezetesen: festék, enyv, üvegáru, firniss, bor, cognac, olaj, szappan, üveg-papír, vas-szeg, egy kocsirakomány deszka, székek, üres hordók, üres zsákok, dobsin, géprúd, csizma-máz, dörzskő, villamos-készülék és gabona-söpredék.

Ezen árverésre a t. oz. közönség tisztelettel meghívatik.

Arad, 1894. augusztus hó 19.

Az üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Gyulafehérvár állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi január hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1897. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon »Aján-

lat a gyulafehérvári pályavendéglő bérletére» felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi november hó 20-án déli 12 óráig az alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánompénz fejében 100 azaz egyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi november hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő. Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi július hóban.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi május hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,37
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,37	5,49
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul.	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,14	8,49	10,35
Kétegyháza	12,37	9,08	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,25	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul.	2,30	6,35	4,30	—
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,14	6,12	—
Tótvárad	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,00	—
Piski	—	11,04	10,11	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,18	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,40	—
	délután	éjjel		

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul.	3,19	—
Gyulafehérvár	3,48	—
Piski	5,35	—
Soborsin	8,21	—
Tótvárad	8,40	—
Berzova	9,09	—
Konop	9,25	—
Radna-Lippa	9,58	—
Paulis	10,11	—
Györök	10,25	—
Glogovác	10,48	—
ARAD érkezik	11,00	—
	délután	reggel

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul.	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délután	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul.	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,58
ARAD érkezik	8,45	9,10
	este	délután

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul.	6,25	11,35	5,58
Uj-Arad	6,43	11,59	6,09
Németságh	7,05	12,24	6,27
Vinga	7,32	12,52	6,46
Orczifalva	7,48	1,09	6,58
Merczifalva	8,03	1,25	7,09
Szt.-András	8,19	1,44	7,21
TEMESVÁR érkezik.	8,42	2,10	7,39
	délután	délután	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul.	8,00	1,12	8,15
Szt.-András	8,20	1,41	8,45
Merczifalva	8,34	1,59	9,05
Orczifalva	8,45	2,15	9,21
Vinga	9,02	2,40	9,46
Németságh	9,17	2,57	10,00
Uj-Arad	9,34	3,30	10,30
ARAD érkezik.	9,44	3,44	10,50
	délután	délután	este

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul.	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikió	9,51	7,28
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik.	10,38	9,12
	délután	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul.	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	3,36
Sikió	5,51	3,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik.	7,14	5,40
	délután	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,46
Nesze	7,25	8,52
Kovács háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bozás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik.	8,55	10,30
	délután	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács háza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik.	5,00	6,55
	délután	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul.	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battouya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,48
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10
	délután	délután	este

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul.	2,20	6,00	9,00
Kis-Zombor	3,12	6,46	4,08
Makó	3,35	7,05	4,50
Apátfalva	3,55	7,24	5,15
Nagylak	4,02	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,17	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,08	8,28	7,00
Tompa	5,32	8,50	7,27
Battouya	5,45	9,02	7,42
Pécska	6,10	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,23	9,39	8,24
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50
	este	éjjel	délután

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul.	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,19	6,02	1,36
Világos	7,46	6,29	2,19
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,44	7,27	4,43
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alesill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik.	10,20	9,02	8,00
	délután	este	

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul.	4,15	3,00
Almás-Alesill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin.	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ötvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,03	6,52
	délután	este

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul.	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,35	8,35
	délután	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul.	4,50	8,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35
	reggel	délután

Hirdetmény.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság Sága külvárosban fekvő szeszgyára vizeinek a Holtmaros — most már élővíz-csatornába való levezetésére szolgáló, a nevezett külvárosi Eke-utcán a városi téglaverő helyeken átvonuló, fából tervezett csatornából álló vízi művek létesítésére engedélyért folyamodván, ezen kérvényt a hozzá csatolt tervekkel, valamint ezen tervekre tett szakértői véleményekkel, egy a kulturalis mérnöki hivatal észrevételeire a kérvényző által bemutatott nyilatkozattal együtt 1894. évi július hó 25-től augusztus hó 25-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségben közszemlére kiteszem.

Egyidejűleg a kérvény tárgyalására 1894. évi szeptember hó 17. napjának d. e. 10 óráját határidőül, tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanács termét kitűzöm.

Egyidejűleg mindazokat, a kik a kérdés alatti vizimű által érdekeltek, felhívom, hogy a mű létesítése ellen netáni ellenvetéseiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt szóval annál inkább előadják, minthogy ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Aradon, 1894. évi július hó 19-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos. polgármester.

M. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletv 19277. sz. I-3.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kiváltatlan szállítmányok nyilvános elárverezése budapest-jobbparti állomásunkon f. évi augusztus hó 23-án délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Budapest, 1894. július hó 30-án.

Az üzletvezetőség.

16389/1894. I-3.

Hirdetés.

A negym. m. kir. belügyminiszter urnak 63,801. sz. a. kiadott körrendelete szerint ezenel közhírré tétetik, hogy Galicziának borszezovi és zaleszcykii kerületében fellépett kolera miatt ezen kerületekből a következő áruk behozatala megtiltatott:

1. Fehérnemű; használt, tisztítatlan állapotban, használt ruhanemű, használt labellit is ide értve, továbbá használt ágynemű.

A mennyiben ezen cikkeknek podgyásként vagy a lakóheiy változtatás miatt költözködési ingóságokként szállítottak, a határ átlépése alkalmával, illetve a rendeltetési helyen egészségügyrendőri vizsgálatnak és esetleg egészségügyrendőri ebanásnak vannak alávetve.

2. Rongyok.

A tilalom alól kivétetnek:

a) oly rongyok, melyek hidraulikus erővel összesajtoltva, mint a nagykereskedelem áruí vasabroncsokkal zárt bálókban kerülnek szállításra, ha hatóságilag elismert számozási jelekkel és számokkal vannak ellátva;

b) új hulladékok, melyek közvetlenül fonó-, szövő-, szabó- és fehérítő-műhelyekből kerülnek a forgalomba, mü-gyapja (shoddy) és új papír-hulladékok

A most felsorolt és a behozatalból kizárt cikkek átvitele nincs kizárva, ha te jesen elkülönítve oly módon elzárt térben szállítottak, miszerint az átvitel alatt minden kezelés ki van zárva.

Hasonlóképen nem esnek tilalom alá a felsorolt cikkek, ha nem fertőzött területekről származva oly módon szállítottak keresztül, miszerint utközben gyanusan szennyezett tárgyakkal érintkezésbe nem jöhettek.

Végül nem esnek tilalom alá a felsorolt cikkek azon esetben sem, ha hatóságilag igazolatik, hogy a fert nevezett kerü etekből származnak ugyan, de legalább 5 nappal a járvány kitorése előtt szállítottak el.

Arad, 1894. augusztus 11.

A városi tanács.

Árverési hirdetmény.

Az alólirott erdőigazgatósághoz tertozó bálincz erdész ak kertjében táblákba rakott 252.119 m tölgy-, 14006m³ kőrís, 14.006 m³ éger- és 0.217 m juhar-fürészárúnak akár táblánkénti, akár egészbeni eladása iránt, összesen hetezerkilencszaz kilencvenkettő (7992) forint 20 kr, illetőleg a egyes rakatoknak megfelelő kikiáltási ár mellett Bálinczra a m. kir. erdőgondnokság hivatalo helyiségében, felsőbb jóváhagyás fenntartásával f. évi szeptember hó 20-án délelőtt 10 órakor II-ik nyilvános árverés fog tartatni.

Miről versenyezni szándékozik azon hozzá adás-al értesitetnek, hogy a szabályszerűen kiállított 50 kros bélyeggel ellátott és a kikiáltási ár 10% ának megfelelő bánatpénzzel felszerel írásbeli zárt ajánlatok, a szóbeli árverés megkezdése előtt szintén elfogadhatnak.

Az árverési és egyszersmind szerződés feltételek az alólirott erdőigazgatóságnál és a bálinczi m. kir. erdőgondnokságnál, a szokásos hivatalos órák aatt bármikor megtekinthetők.

Lugoson, 1894. augusztus 16-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

Kiadó lakás.

Az Andrassy-tér és Deák Ferencz-utcára szolgáló második emeleti **utcai szeglet lakás** tartozékaival, — 1894. november hó 1-től

Kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható

az aradi első takarékpénztárban a vezérigazgatónál.

749 3-8

Irnok

ki egyszersmint adóvégrehajtó, azonnal alkalmazást nyerhet. Jelentkezhetni Paulisona jegyzőnél.

Bildhauer Alfréd
körjegyző.

Egyedül valódi angol csodabalsam

THIERRY A. gyogyszeresztol
PREGRADÁ-ban.

Enyhíti a köhögést, gyógyítja a mell- és tüdőbajt, minden külső és belső betegséget és csodaszorú gyógyhatással bír. Mint első segély használata egyetlen egy családnál se hiányozzon. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy ezüst kupakkal (Kapsel) van lezárva, s melyben czégem „Thierry Adolf gyogyszeresztara az Orangyalhoz Pregradában” belevonva, s ha minden üvegen egy veres cimke, ehhez pedig egy használati utasítás is mellékelve van, mely ugyanezen védjegy és szöveggel, mint itt fenn látható, van ellátva. Minden más balsamnak, melyek nem az ezüst kupakjaimmal vannak lezárva és nemként vannak kiállítva, hamisítványok és utazmatok és tiltott, káros hatású durva anyagot mint „Alco” és ehhez hasonlót tartalmaznak. Minden ilyenüni balsam ne fogadtassék el. Balsamom hamisítói és utazói a védjegytörvény alapján törvényesen, szigoruan üldözötnék, ugyszintén a hamisítványok ismét üldözötnék is. A magas kormány 5782. B. 6100. sz. a. kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarországban bármely postállomásra bérmentve küldve 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 4 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg ára 12 korona 60 fillér. Borsnyába vagy Hercegovinába bérmentve: 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 5 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg 15 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beklüdeése, vagy utánvétellel eszközölötnék. **Thierry Adolf gyogyszeresztara Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

A legregibb, legjobb-nak bizonyult és valódi, mindamelllett a legolcsobb egyetemes, népszerű házi gyogyszer majdnem minden külső és belső beteg-ség ellen.

hasznolót tartalmaznak. Minden ilyenüni balsam ne fogadtassék el. Balsamom hamisítói és utazói a védjegytörvény alapján törvényesen, szigoruan üldözötnék, ugyszintén a hamisítványok ismét üldözötnék is. A magas kormány 5782. B. 6100. sz. a. kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Oly helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarországban bármely postállomásra bérmentve küldve 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 4 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg ára 12 korona 60 fillér. Borsnyába vagy Hercegovinába bérmentve: 12 kis vagy 6 duplatéveg ára 5 korona, 60 kis vagy 30 duplatéveg 15 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beklüdeése, vagy utánvétellel eszközölötnék. **Thierry Adolf gyogyszeresztara Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

Thierry A. gyogyszeresztara az „Orangyal”-hoz Pregradában

A valódi angol csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredménnyel használt szer a jelen vődo emberiségnek a legvalóságosabb és idült bajokban. A sebek gyógyítása, ugyszintén a fájdalom enyhítésében felülmúlhatlan alkalmatartást a piros róza „rosa centifolia”-ban létező csodaszorú hatású gyogyszerjé any más kitérőben elismert gyogyszeranyagok összetételét képezik.

Az angol csodakenőcs használható: A gyermekgyógyászatnál, tejgyümölcsnél, melkemenyőddél, Orbáncz (Szt.-Antal tőze), mindennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, gonyedtség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen: (tűs-, szurás-, lő-, vágás- és zúródás sebek ellen. Használható minden idegen résznek, a. m.: üveg-, faszálka-, homok-, szilánk- és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinővés, pokolvar, ujja-épződés, sőt rákbetegség ellen; szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldorrsólt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, belsőknél hosszas fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértörődés, fulzugás és a gyermekeknek előforduló kicsebedések ellen, stb.

Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitünőbb hatásában. Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani. Két dobozról kevesebb nem küldetik: a szétküldés kizárólag az ország előleges beklüdeése vagy pedig utánvétellel eszközölötnék. A tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldés 3 korona 10 fillér.

Számos bizonyítványok rendelkezésre állnak. Figyelmeztetek mindenkit hatástalan hamisítványok megvételé ellen: s kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti véd-jegy és czégnék „Thierry A. Orangyal gyogyszeresztara Pregradában” belevetve kell lenni és minden tégelynek egy használati utasításba ugyanolyan védjeggyel mint itt látható kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcsüm hamisítói és utazói a védjegytörvény alapján szigoruan üldözötnék, ugyancz a hamisítványok ismétüldözötnék.

Egyedül közvetlen beszerzési forrás **THIERRY A. Orangyal gyogyszeresztara Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

Egyedül söraktár Budapest és környéke részére **TÖRÖK JÓSZEF-nél**
Budapest, Király-utca 12. szám.

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül: „Thierry Adolf Orangyal gyogyszeresztarához” Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett címezni.
Az Ausztria-Magyarországi védjegy lajstom száma 4524.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választékú divat újdonságainkat voylok, francia batiztok, szatinok és delaineiben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árusítunk el. Nemkülönbön ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányú vásznak, chiffonok, oasavász, csilvat és asztalneműekben.

Midőn az eddig irányunkban tenusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is fontartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa
a „kék golyó”-hoz.

Nap- és esőernyők.

Nemez és szalmakalapok.

Czéma és selemkezyük harisnyák és nyakkendők.